

HZ. PEYGAMBER VE ON BİR AYIN SULTANI RAMAZAN

Ramazan, kelime olarak taşlar üzerindeki toz toprağın yağın yağmurla ortadan kalkması anlamına gelmektedir. Diğer bir anlamında ise, güneşin şiddetli sıcaklığı karşısında taşların ısınması hatta yanmasını ifade etmektedir. İlk anlamına bakıldığında ramazan ayını güzel bir şekilde idrak eden kişinin günahlarından kurtulmasıyla yağmur misali temizlenmeyi işaret etmektedir. Nitekim bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz (s.a.s.), “Kim inanarak ve alacağı sevabı Allah'tan bekleyerek ramazan orucunu tutarsa, geçmiş günahları bağışlanır” (Buhârî, Savm, 6) buyurmuştur. İkinci anlamı ise, oruç tutanın susuzluk ve açlık karşısında yanmasıyla tanımlanabilir. Sabahtan akşama kadar yemeden ve içmeden kesilen bir kişinin iftar olduğunda tek isteği içindeki yangının söndürülmesidir. Dolayısıyla ramazan, kelime anlamı itibariyle oruç tutma meşakkatini çeken Müslümanların ay sonu itibariyle hem bayram yapma sevincini hak etme hem de bağışlanma gibi bir mükâfata erişme ile karşılaşmalarını ifade eder.

Ramazanlar, bir Müslüman için sene içindeki müstesna zaman dilimleridir. O ay geldiğinde diğer on bir aydan farklı bir yaşam şekline bürünüldüğüne şahit olunmaktadır. Belki son yıllarda toplumumuzda oruç yiyenlerin oranının arttığı görülmektedir. Aleni olarak oruç tutmayan kişiler tutanların önünde yeme-içme faaliyetinde bulunabilmektedir. Bu durum, ramazana karşı toplum olarak gösterdiğimiz geleneksel tavırda değişikliklere yol açmaktadır. Dolayısıyla ramazan söz konusu noktada diğer on bir aydan bir farkı kalmamaktadır. Bu bilinç eksikliğini gidermek gerekmektedir. Tarihsel sürece bakıldığında farklı dine mensup kişilerin Müslümanların oruçlarına saygı olması için ramazan ayında onların önünde herhangi bir şey yememişlerdir. Bu bir saygıyı ifade etmektedir. Ancak Müslüman ve nefsinin istek ve arzularına boyun eğmiş olanların kendi oruç tutan kardeşinin gözünün önünde bir şeyler yemesi ve içmesi izahı zor bir durumdur. Bu, bizlerin İslâm ile aramızdaki bağın hangi seviyede olduğunun bir yansıması değil midir?

Bir diğer taraftan bazı Müslüman kardeşlerimiz gündüz oruç tutup akşam nefsinin istek ve arzuları çerçevesinde hareket edebilmektedir. Gündüz Allah'ın emrini yerine getiren Müslüman akşam nefsinin peşine düşüp içki içebilmekte, haram yiyebilmekte, kumar oynayabilmekte, Müslüman kardeşinin arkasından kuyusunu kazabilmek gibi birçok yasaklanan konuma girebilmektedir. Allah'ın emirlerini sadece gündüze has kılmak eksik bir din anlayışını ifade eder. Din hayatın bütünü üzerinde hâkimiyet kurmakla anlam kazanır. Günün bir kısmında başka diğer kısmında bambaşka bir hale bürünmek İslâm'ı ve Hz. Peygamberi anlamamaktır.

Hiz. Peygamber'in hayatına bakıldığında günün 24 saatinin bilincinde olan ve idrak eden bir yaklaşım ve uygulama görülecektir. Bu durum, ramazan ayı için de geçerlidir. O, ramazan geldiğinde her şeyden önce Kur'an-ı Kerîm'e özel önem vermiştir. Cebrail (a.s.) ile bugünkü karşılıklı Kur'an okuma anlamına gelen mukabele yapmışlardır. Onun bu uygulaması bizim için bir örnektir. Ramazan geldiğinde bir Müslümanın diğer 11 ayda da olması gereken bir Kur'an günlüğünün olması gerekmektedir. Önde âlimlerin her gün güne Kur'an okumayla başlanması tavsiyesi ve uygulaması bulunmaktadır. Bir Müslümanın hayat kitabı olan/olması gereken Kur'an ile bağını sadece ramazana has değil yılın bütün günlerinde aktif hale getirmelidir.

Hiz. Peygamber (s.a.s.), ramazan geldiğinde elindeki imkânları çerçevesinde daha fazla insanlara yardımda bulunduğu bilinmektedir (Buhârî, Bedü'l-vaHY, 5, 6). Hayatına

bakıldığında kendisinde bir istekte bulunan hemen hemen herkes ile elindeki imkânları paylaşmıştır. Bir emanet olarak verilen elimizdeki imkânlarda fakirlerin de hakkı olduğunu bilmek gerekmektedir. Aksi halde bugün elimizde olan servetimizin yarın başına ne geleceğini bilemez mümkün değildir. Bu durumda fakirlerle paylaşarak o imkânlarımızı Allah'ın koruması altına alabiliriz. Unutmayalım ki, ülkemizde 1999 Adapazarı depreminde bir önceki gün fabrikatör olan kişi depremden sonra işçileriyle birlikte aş evi kuyruğuna girip karnını doyurma yoluna gitmiştir. Kazancımız her ne olursa olsun her bir birey maaşını, yaptığı işin ücretini aldıktan sonra küçük büyük fark etmez belli bir miktarını yoksullarla paylaşmalıdır. Bu bizim o çalışma imkânını bize bahşeden Rabbimize bir teşekkürdür. Eğer o iş elimizde olmasaydı evimize ekmek götüremeyecek ve sıkıntılar içinde bocalayıp duracaktık.

Ramazan geldiğinde Allah Rasûlü biraz daha fazla ibadet etmiştir. Hem gündüz hem de gece ibadetlerinde bir yoğunlaşma söz konusudur. Özellikle gece kalktığında ev halkını da uyandırmış onların da ibadet etmesini arzu etmiştir. Bu noktada teheccüd namazına dikkat etmiştir. Teheccüd namazı gece kılınan bir namazdır. Peygamberin bir uygulaması olarak bizlerinde en azından ramazanda yerine getirebileceğimiz nafîle bir namazdır. Sahura kalkıldığında yemekten önce en azından iki rekât teheccüd namazı kılmak bir sünneti yerine getirme adına önemlidir. Çünkü yapılan her bir sünnet, Hz. Peygamberin şefaatinde elde etmeye bir adımdır.

Rasûlüllâh, sahura kalkılması gerektiği, iftar ettirmenin oruç tutan kadar sevap kazanmaya vesile olacağı, oruçlu iken kimseyle münakaşa edilmemesini, teravih namazını uygulamalı olarak gösterdiğini ve günahları affettirmeye yoğunlaşılması gerektiğini aksi halde halimizin acınası bir durum arz edeceği gibi birçok konuda hem tavsiyelerde bulunmuş hem de uygulamalar göstermiştir.

Ramazan ayı, bir Müslüman için yıllık bakıma çekilme anlarını ifade eder. Yıllık bakımımızı hem ibadet olarak hem de yiyip içmekten yorulan vücudunuz için bir fırsattır. Fakirlerin halini anlamaya bir vesiledir. Onların hayatlarıyla empati kurmanın fırsatını sağlamaktadır. Varlığı paylaşmanın kolay, yokluğu paylaşma zorluğunun bir imtihanı verilmiş olacaktır. Bizim oruç tutmamızın yanında orucun bizim bütün vücudumuzu haramlara karşı tutması asıl olandır. Eğer böyle bir ramazan geçirilirse bayram bayram olacaktır. Değilse hak edilmeyen bir sevincin aldanmasını yaşayabiliriz. Çünkü bayram hak edenin bayramıdır. Bile bile oruç tutmayan ve ramazanın geldiğinden bile haberi olmayanların bayram yapmaya hakları yoktur.